

NIEUWJAARSBIIJEENKOMST

Tussen hoop en wanhoop

In een tijd van oorlog, klimaatdreiging, technologische versnelling en kerkelijke krimp getuigde deken Michel Roggeman in de Sint-Martinuskerk van Loppem voor een hoop die niet naïef is, maar trouw. Zijn lezing raakte aan een diepe vraag die vandaag velen bezighoudt: hoe blijven we mens en gelovig wanneer zekerheden wegvallen?

Op vrijdagavond 23 januari 2026 zat de Sint-Martinuskerk van Loppem goed vol. Geen triomfantelijk verhaal over succes en groei, wel een eerlijke beschouwing “tussen hoop en wanhoop”. Deken Michel Roggeman sprak niet in slogans, maar in beelden. Twee ervan bleven hangen als stille gidsen voor onze tijd: de profeet Habakuk en de kerk van Damme. Habakuk, vereeuwigd door Donatello op de campanile van Firenze, kijkt de wereld aan zonder illusies. Hij ziet geweld en onrecht, en durft God vragen te stellen: “Hoe lang nog, Heer?” Geen held, geen optimist, maar een mens die blijft staan. De kerk van Damme, half ruïne, half intact, vertelt een gelijkaardig verhaal. Ooit stond ze in het centrum van een bloeiende stad. Toen het Zwin verzandde, liep Damme leeg. De kerk werd kleiner, gewond, maar bleef aanwezig. “Niet triomfantelijk,” zei deken Michel, “maar trouw.”

Een Kerk in een tijd van kanteling

Volgens deken Michel Roggeman leven we niet zomaar in een periode van verandering, maar in een tijd van kanteling. Meerdere fundamenteën van onze samenleving – klimaat, democratie, technologie, economie, sociale samenhang en religie – wankelen tegelijk. Zekerheden die lange tijd vanzelfspre-

kend waren, verliezen hun draagkracht.

Die analyse sluit aan bij het werk van de Nederlandse denker Marten Scheffer, die spreekt over kantelpunten. In complexe systemen komt een moment waarop het oude niet langer werkt en plots omslaat. Dat is riskant, maar ook veelbelovend: juist wanneer bestaande structuren breken, ontstaat ruimte voor nieuwe vormen van leven, samenwerking en betekenis.

Ook de Kerk bevindt zich op zo’n kantelpunt. Wat eeuwenlang vanzelfsprekend was – een Kerk die cultureel gedragen werd – verdwijnt. Dat roept onzekerheid op, maar hoeft geen teken van mislukking te zijn. De Duitse theoloog Karl Rahner voorzag al dat de Kerk van de toekomst een diaspora-kerk zou worden: kleiner, minder vanzelfsprekend, gedragen door mensen die bewust kiezen voor hun geloof.

De Tsjechische priester en filosoof Tomáš Halík geeft daar een spirituele verdieping aan. Leegte en krimp zijn volgens hem geen bedreiging, maar een uitnodiging om dieper te wortelen.

Zoals een boom bij droogte zijn wortels dieper de grond in duwt, zo kan de Kerk vandaag groeien in innerlijke overtuiging en echtheid.

Misschien vraagt deze tijd daarom niet om meer zichtbaarheid of activiteit, maar om meer diepgang en betekenis. De kanteltijd waarin we leven is geen einde, maar een overgang: een uitnodiging om opnieuw te ontdekken waar het in het christelijk geloof wezenlijk om gaat – niet om macht of aantallen, maar om trouw, aanwezigheid en hoop.

Hoopvol pessimisme

‘Faith no more’: Abby – Kortrijk (Tot 01 maart 2026)

Centraal in de lezing stond het begrip hoopvol pessimisme, ontleend aan de filosoof Mara van der Lugt. Hoop is geen verwachting dat alles goed komt, maar een keuze om goed te doen, ook wanneer het moeilijk wordt. Dat vraagt eerlijkheid over wat stuk is, zonder te vervallen in cynisme. “Ons geloof begint niet met succes,” herinnerde deken Michel Roggeman. “Het begint met een kruis.”

Het christelijk geloof kent dat kleine, krachtige woord:

en toch

Alles lijkt verloren – en toch. Het is donker – en toch. Verrijzenis ontstaat niet door wonden te verbergen, maar door ze aan te raken. Halík noemt dat het begin van geloof: blijven waar het pijn doet, zoals Thomas bij de wonden van Christus.

De valkuil van maakbaarheid

Een belangrijk waarschuwend hoofdstuk ging over de illusie van maakbaarheid. In een samenleving die alles wil plannen, optimaliseren en controleren, dreigt ook geloof een project te worden. “Alsof een fusie, een organigram of een

marketingcampagne het geloof kan redden,” zei Roggeman. “Maar geloof groeit niet door schema’s. Het groeit door relaties, gebed en tijd.” Die illusie raakt niet alleen structuren, maar ook mensen. Jongeren voelen vandaag een enorme druk om perfect en altijd gelukkig te zijn. “Wie geen ruimte krijgt om te falen,” klonk het scherp, “krijgt geen ruimte om te leven.” Ook liturgie mag geen entertainment worden: jongeren zoeken geen show, maar diepgang, stilte en echtheid.

Verrassende tekenen van hoop

Toch was de toon van de avond allesbehalve somber. Integendeel: deken Roggeman wees op onverwachte tekenen van hoop. Steeds meer volwassenen vragen om het doopsel. Jongeren openen opnieuw de Bijbel, niet uit plicht maar uit honger naar betekenis. Sommigen leren bidden zonder alles al te begrijpen. Anderen blijven in een kapel zitten “omdat het hen goed doet”. Ook buiten de Kerk duikt die zoektocht op. De tentoonstelling *Faith No More – Rituals for Uncertain Times* in Kortrijk toont hoe kunst, oud en nieuw, dezelfde vragen stelt als vandaag: hoe omgaan met angst, chaos en verlangen naar troost?

“Dit is geen kunst, dit is een vraag,” merkte een bezoeker op bij een werk van Marina Abramović. Precies daar, midden in cultuur en samenleving, klinkt opnieuw de vraag van Habakuk.

Wachters van het visioen

Aan het slot riep deken Roggeman op tot een Kerk die luistert én spreekt.

Zwijgen als iedereen spreekt, en spreken als iedereen zwijgt.

Niet meegaan in elke hype, maar durven getuigen van hoop wanneer woorden ontbreken. Zo wordt de Kerk geen luidruchtige speler, maar een ademende gemeenschap.

“Laten we mensen zijn zoals Habakuk,” besloot hij, “eerlijk kijkend en trouw wachtend. Laten we Kerk zijn zoals Damme: beperkter misschien, gewond, maar aanwezig.” Geen krampachtig vasthouden aan het verleden, geen naïef optimisme over de toekomst, maar vertrouwen dat God ook in deze tijd werkt.

In een wereld tussen hoop en wanhoop worden gelovigen zo “wachters van het visioen”: pelgrims van hoop, dragers van licht. Of, zoals Habakuk het zegt:

Al blijft het uit, wacht erop. Het komt zeker.

"verslag van een mooie avond"
Nele De Craemere, Tabor Zedelgem

Vormingsavond

Op donderdag 26 februari 2026 om 19.30 u, is er een lezing door Emmanuel Wybo met als onderwerp: "Geweld en polarisatie in de Bijbel".

Dit gaat door in de Sint-Pieterskerk Torhout. Gratis deelname, inschrijven niet nodig.

Aangevuld met muzikale omlijsting door deken Michel Roggeman op het orgel.

IEDEREEN WELKOM

Lichtmis

Zoals Jezus werd opgedragen in de tempel, zo is het op vele plaatsen, en dus ook bij ons, de gewoonte om op Lichtmis alle pasgedoopte kinderen met hun ouders in de liturgie te verwelkomen. Ideaal om opnieuw stil te staan bij zowel de betekenis van het doopsel als bij de opdracht van ouders om hun kind goed en gelovig op te voeden. Het feest van Lichtmis is een mooie gelegenheid om contact te houden met de ouders van dopelingen en de band aan te halen tussen jonge gezinnen en de parochie. Jonge ouders krijgen zo ook de kans om met elkaar kennis te maken.

En niet te vergeten: "Er is geen vrouwtje nog zo arm, of ze maakt met Lichtmis haar pannetje warm."!

Zaterdag 7 februari
om 17u
in de Sint-Jacobuskerk
LichterVELDE.

Alle gedoopte kinderen
van het voorbije jaar
komen samen.

Een gezinsviering
waar iedereen
welkom is.

**kom
jij
ook ?**

